Till Ålands lagting

Förslag till andra tilläggsbudget för år 2021

ALLMÄN MOTIVERING

Till lagtinget överlämnas landskapsregeringens framställning med förslag till andra tillägget till Ålands budget år 2021. Förslaget lämnas till lagtinget parallellt med landskapsregeringens meddelande om Fem fokusområden för nystart av Åland - strategiska vägval för perioden 2021 - 2024.

Ekonomiska läget

Landskapsregeringen gör bedömningen att coronapandemin kommer att påverka den åländska ekonomin negativt under flera år. Återhämtningen kommer högst sannolikt att ta längre tid för den åländska ekonomin än vad den gör för exempelvis Finland och Sverige. Detta beroende på att den för Åland viktiga sjöfarten, och då speciellt nöjesresandet, samt den landbaserade besöksnäringen hör till de absolut hårdast drabbade branscherna. Ekonomin i Finland år 2020 har av finansministeriet bedömts minska med 3,3 procent och ökar med 2,5 procent år 2021. Finansministeriet skriver också att då coronapandemin stävjas under år 2021 kommer ekonomin också att närma sig normalare tider. Dessförinnan kommer den ekonomiska tillväxten fortfarande att vara långsam på grund av ökade restriktioner, ekonomiska aktörers svaga förtroende och den ökande osäkerheten. Man förväntar sig att ekonomin i Finland återhämtar sig år 2021, men situationen i de offentliga finanserna kommer att vara svagare efter recessionen än den var innan pandemin började. Under de närmaste åren räcker inte den synliga ekonomiska tillväxten till för att återställa saldot i de offentliga finanserna och de kommer därför att uppvisa ett klart underskott. Inom de offentliga finanserna råder en strukturell obalans mellan utgifter och inkomster. I jämförelse med Finlands ekonomiska utveckling under år 2020 kan konstateras att Åland drabbats mycket kraftigt och ÅSUB:s uppdaterade prognos visar på en BNP-nedgång med hela 15 procent. Flera prognosinstitut har också konstaterat att återhämtningen kan dröja längst inom tjänstesektorn, och då främst inom turismbranschen.

De för Åland viktiga och känsliga branscherna inom transport och turism väntas fortsättningsvis ha stora svårigheter så länge de strikta reserestriktionerna är i kraft. I princip är Norden för närvarande en region med stängda gränser, även om vissa restriktioner ser ut att upphöra med

början i maj. Resandet befinner sig fortfarande på en mycket låg nivå. De ekonomiska framtidsutsikterna är mycket svåra att förutse och kommer till stor del att vara beroende av hur framgångsrika de nu pågående vaccinationerna blir.

I takt med att allt fler blir vaccinerade väntas ändå aktiviteten i samhället och den ekonomiska tillväxten i Finland ta fart under året. Om vaccinet levereras i enlighet med de aktuella prognoserna och fördelningsprinciperna kommer sannolikt en stor del av befolkningen att ha fått möjlighet att erhålla minst en vaccindos till midsommar.

Mot slutet av året borde de covid-19-relaterade begränsningarna vara borta och konsumenternas beteende förväntas normaliseras under åren 2022 – 2023. Rederiernas och därmed besöksnäringens faktiska möjligheter att återhämta sig kommer ändå sist och slutligen att vara beroende av såväl befolkningens individuella val och riskbedömningar som när besluten om att häva reserestriktionerna och öppna upp aktiviteten i gränsregionerna fattas.

Arbetslösheten på Åland ökade kraftigt under år 2020 vilket framgår tydligt av nedanstående graf över utvecklingen sedan år 2003.

Antal arbetslösa efter arbetslöshetens längd år 2003–2020 (årsmedeltal)

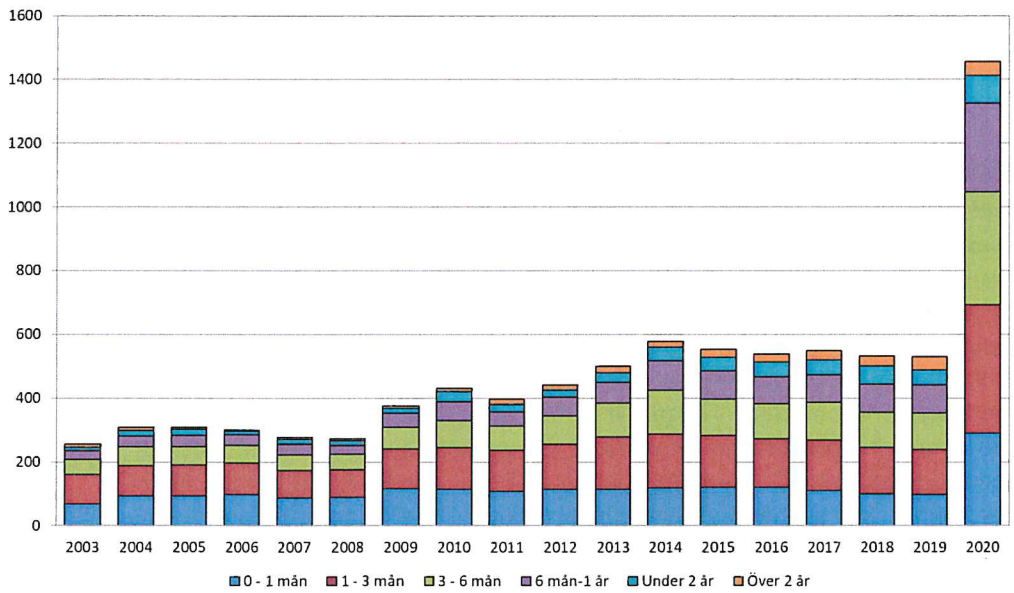

Källa: ÅSUB

Finansiering

Ålandsdelegationen fastställde i september 2020 förskottet på avräkningsbeloppet till ca 188,6 miljoner euro och förskottet på skatteavräkningen till 79,6 miljoner euro, d.v.s. sammanlagt 268,2 miljoner euro för år 2021. Utgående från detta erhåller landskapet en månatlig inbetalning av förskotten om sammanlagt 22,35 miljoner euro per månad. I samband med ÅSUB:s arbete med den ekonomiska översikten hösten 2020 prognosticerades skatteavräkningen till knappt 69 miljoner euro, vilket gjorde att landskapsregeringen budgeterade försiktigt och resultatförde endast 68,7 miljoner euro som skatteavräkning under år 2021. Under vintern/våren 2021 har ÅSUB uppdaterat prognoserna med nya underlagsdata och prognosen för skatteavräkningen uppgår nu till 77,8

miljoner euro enligt basscenariot[1]. Landskapsregeringen har valt att öka inkomsten från skatteavräkningen i föreliggande förslag till tilläggsbudget utgående från förändringen i enlighet med ÅSUB:s prognosuppgifter. I och med detta uppgår det budgeterade beloppet för avräkningsbelopp och skatteavräkning till 266,4 miljoner euro, vilket är något under Ålandsdelegationens beslut om förskott, men hela 8 miljoner euro lägre än antagen statsbudget inklusive första tillägget. Ålandsdelegationen torde under hösten göra en bedömning om förskottsbeloppet för skatteår 2021 kommer att justeras eller inte.

Två nivåer för utvecklingen under de närmaste åren för de huvudsakliga finansieringskällorna i form av avräkningsbelopp och skatteavräkning framkommer av tabellen nedan. Landskapsregeringen har av försiktighetsskäl valt att bedöma skatteavräkningen enligt ÅSUB:s prognosuppgifter från april 2021 vilket betyder att skatteavräkningen ökar i en långsammare takt än finansministeriets preliminära bedömningar. Uppgifterna avser situationen före regeringens beslut om statens plan för de offentliga finanserna för åren 2022 – 2025.

Ålandsdelegationens beslut för år 2021 och FM:s preliminära uppgifter 2022 - 2025

(miljoner euro)	År 2021*)	År 2022	År 2023	År 2024	År 2025
Avräkningsbelopp	188,6	192	186	184	184
Skatteavräkning	79,6	92	97	104	109
Sammanlagt	**268,2**	**284**	**283**	**288**	**293**

*) Enligt av riksdagen antagen grundbudget och första tilläggsbudget är beloppet högre: 274,4 miljoner euro

Landskapets budget 2021 och landskapsregeringens bedömning

(miljoner euro)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024	År 2025
Avräkningsbelopp	188,6	192	186	184	184
Skatteavräkning	77,8	88	92	97	102
Sammanlagt	**266,4**	**280**	**278**	**281**	**286**

Skillnad i skatteavräkning mellan ÅD beslut/FM och landskapsregeringens bedömning

Skillnad	1,8	4	5	7	7

De likvida medlen har varierat under inledningen av året och trenden var sjunkande under första kvartalet, medan den ökar under andra kvartalet bl.a. till följd av att såväl återbäringen av lotteriskatten som skattegottgörelsen

[1] I sammanhanget kan noteras att ÅSUB prognosticerar skatteavräkningen även enligt ett positivt och ett negativt scenario vilket gör att skatteavräkningen prognosticeras att variera med ca +-3 miljoner euro i förhållande till basscenariot.

inbetalas under april respektive maj. Som lägst har likviditeten varit ca 10 miljoner euro under året. Per den 26 april 2021 var landskapets likvida medel drygt 26 miljoner euro. I dagsläget bedöms betalningsberedskapen vara tryggad utan upplåning ännu under sommaren. Av tabellen nedan framkommer likviditeten åren 2015 – 2020.

	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	År 2020
Likviditet 31.12 landskapet inkl. ÅHS och Fastighetsverket	50	45	61	69	71	38

Landskapsregeringen har beslutat om att avtala om kommuncertifikatprogram med tre banker à 60 miljoner euro. Detta innebär att det nu är möjligt att med kort varsel (inom en vecka) uppta kortfristiga lån och därmed är det möjligt att sänka de likvida medlen under 20 miljoner euro, vilket tidigare varit den nivå på likviditetsberedskap som bedömts att behöver finnas för att trygga betalningsberedskapen. Sedan början av året görs en intensifierad uppföljning av hur likviditetsläget och kommande betalningar utvecklar sig. Landskapsregeringen har inte upptagit lån vid tidpunkten för uppgörande av föreliggande förslag till tilläggsbudget. I sammanhanget kan noteras att det för närvarande förekommer negativa räntor på marknaden såväl för upplåning som för deponering på vissa bankkonton.

Fastighetsverkets likvida medel var ca 10,4 miljoner euro den 26 april. Landskapsregeringen har innehållit hyresbetalningar till Fastighetsverket om drygt 9 miljoner euro, vilket är bokfört som en leverantörsskuld. I praktiken kan man betrakta detta som en form av intern upplåning.

EU:s facilitet för återhämtning och resiliens

I allmänna motiveringen till grundbudgeten för år 2021 och i meddelandet till lagtinget "Ålands reform- och investeringsprojekt i EU:s facilitet för återhämtning och resiliens" (M012020-2021) har landskapsregeringen beskrivit arbetet med och avsikterna gällande förslag till Ålands reform- och investeringsprojekt i faciliteten. Vid tidpunkten för beredningen av ovanstående meddelande till lagtinget arbetade landskapsregeringen utgående från att Ålands andel av bidrag från faciliteten uppskattningsvis kunde uppgå till ca 12,6 miljoner euro och med fyra möjliga inriktningar på projekt. Efter att behandlingen inom EU har gått vidare så har omfattningen på resiliensmedlen totalt sett minskat. Landskapsregeringen är överens med rikets representanter om att Åland ska tilldelas 0,54 procent (Ålands befolkningsandel) av Finlands nationella andel, vilket utgående från idag kända uppgifter beräknas utgöra ca 10,2 miljoner euro.

Enligt EU-rättsakten bör en medlemsstat för att kunna få finansiering från faciliteten om möjligt senast den 30 april 2021 lägga fram en nationell plan för återhämtning och resiliens. Den finländska planen kommer att lämnas in i maj. Med beaktande av att totala medlen för Åland kommer att minska har landskapsregeringen koncentrerat användningsändamålen till tre områden samt rangordnat och meddelat nedanstående reform- och investeringsprojekt till att ingå i Finlands nationella plan.

Projekt	Miljoner euro
Byte av vårdinformationssystem inom Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS)	4,8
Förstärkning av högskolans attraktionskraft genom förädlat utbildningserbjudande och moderniserad digital pedagogik	2,7
OWF-baserat energisystem och fossilfri energiproduktion	2,7
Sammanlagt	**10,2**

Riksdagens grundlagsutskott har beslutat att Finlands deltagande i EU:s återhämtningsfond måste godkännas med två tredjedelars majoritet i riksdagen. Det 750 miljarder euro stora stödpaketet måste i princip ratificeras i EU:s alla nationella parlament för att träda i kraft. Observera att beloppen ännu är att betrakta som preliminära i och med att Finlands andel av medlen ur EU:s facilitet för återhämtning och resiliens fastställs i två steg så att 70 % av finansieringen fastställs, enligt nu kända uppgifter, sommaren 2021 och resterande 30 % sommaren 2022. Vid behov justerar landskapsregeringen totalomfattningen för de enskilda delprojekten.

Av de reform- och investeringsprojekt som valts ut för Åland har upphandlingen av vårdinformationssystemet för Ålands hälso- och sjukvård inletts i enlighet med tidigare budgetbeslut. Landskapsregeringen återkommer med erforderliga anslag och finansiering ur resiliensmedel när behov föreligger.

Till övriga delar föreslås i föreliggande förslag till tilläggsbudget att inledande delanslag (moment 72000, 85000 och 985000) tas upp tillsammans med motsvarande inkomst i form av stöd ur resiliensmedlen. Landskapsregeringen villkorar delanslagen så att de kan användas endast under förutsättning att EU godkänner Finlands nationella plan där de åländska projekten ingår. Projekten är fleråriga och landskapsregeringen återkommer i budgetförslag i den takt anslag behövs för förverkligandet.

Landskapsregeringen för diskussioner med rikets representanter om i vilken takt Ålands andel de facto ska betalas till Åland. Finland erhåller enligt nu gällande plan den sista raten hösten 2026.

Ersättning för covid-19 kostnader från staten

I statens sjunde tilläggsbudget för år 2020 togs ett anslag om 6 miljoner euro upp för att ersätta landskapet Åland för de direkta tilläggskostnader som covid-19-pandemin orsakar social- och hälsovården. Anslaget i statens tilläggsbudget utgör ersättning åt såväl kommunerna som landskapet. Landskapsregeringen koordinerade ansökan från Åland och i mitten på mars skickades en ansökan om sammanlagt närmare 6 miljoner euro in för realiserade kostnader under år 2020. Drygt 4,6 miljoner euro av kostnaderna i ansökan hänförde sig till landskapets kostnader medan drygt 1,3 miljoner euro hörde till kommuner och kommunalförbund. Landskapsregeringen bereder en ansökan om särskilt bidrag enligt 51 § i Självstyrelselagen för coronarelaterade poster som inte ersatts på annat sätt av staten.

Vägen till en stabil offentlig ekonomi kräver krafttag

Ekonomisk överblick år 2015 - 2021

Av nedanstående sammandrag av landskapets resultaträkning framgår utvecklingen av olika intäkts- och kostnadsslag. Vid läsningen kan man notera följande större poster som inverkar

- År 2015 är överföringsintäkterna och -kostnaderna extra höga till följd av extra anslag från staten och bidrag till Kraftnät Åland för likströmsförbindelsen till riket. Inverkan är netto noll.
- År 2016 inleder fastighetsverket sin verksamhet. Verksamhetskostnaderna ökar, finansiella intäkterna ökar och avskrivningarna minskar. År 2018 överförs ÅHS fastighetsförvaltning till fastighetsverket och verksamhetskostnaderna ökar medan avskrivningarna minskar
- Åren 2017 – 2019 är verksamhetskostnaderna lägre till följd av konkurrenskraftsavtalet
- År 2020 är verksamhetsintäkterna och -kostnaderna samt överföringskostnaderna höga på grund av covid-19
- År 2021 är överföringskostnaderna höga till följd av covid-19
- År 2017 påverkas skatteintäkterna av att skattegottgörelsen var hög och år 2018 ganska hög
- Åren 2018 och 2019 påverkas skatteintäkterna av att avräkningsbeloppet var högt och år 2020 var det lågt
- År 2021 är skatteintäkterna extra höga till följd av "puckelinkomster" från skattegottgörelse och lotteriskatt, men skatteavräkningen är låg
- Det kan noteras att avskrivningarna till vissa delar är låga till följd av att exempelvis de flesta färjorna är avskrivna.

(miljoner euro)	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	År 2020	Budget År 2021
Verksamhetens intäkter	22	20	21	22	22	27	18
Verksamhetens kostnader	-179	-187	-184	-193	-201	-203	-213
Pensionsintäkter	19	19	17	16	18	19	20
Pensionskostnader	-29	-31	-32	-33	-35	-37	-39
Överföringsintäkter	47	12	8	4	4	4	6
Överföringskostnader	-131	-98	-94	-97	-92	-110	-107
Verksamhetsbidrag	**-251**	**-266**	**-264**	**-281**	**-284**	**-300**	**-315**
Skatteintäkter	238	241	270	273	270	240	284
Finansiella intäkter	23	30	34	34	29	47	21
Finansiella kostnader	-5	-9	-11	-1	0	-1	-1
Årsbidrag	**6**	**-4**	**28**	**25**	**15**	**-15**	**-10**
Avskrivningar	-16	-12	-12	-9	-9	-10	-10
Nedskrivningar						-1	
Extraordinära intäkter		58	0	24	0		
Extraordinära kostnader	0	0					
Räkenskapsperiodens resultat	**-10**	**42**	**17**	**41**	**6**	**-26**	**-20**
Förändring av reserver	-1	0	-8	-10	-8	-24	0
Räkenskapsperiodens under- eller överskott	**-11**	**42**	**9**	**31**	**-2**	**-50**	**-20**

En viktig indikator för att bedöma hållbarheten i ekonomin är årsbidraget. Över tid behöver årsbidraget täcka avskrivningarna för att trygga finansieringen av reinvesteringar. För att även täcka finansieringen av helt nya investeringar behöver årsbidraget vara större än avskrivningarna. Det finns ett antal större posters inverkan som man bör beakta vid bedömningen. I praktiken är budgeteringen av penningautomatmedel "en budget i budgeten" eftersom det alltid budgeteras lika mycket i anslag som det belopp som tas upp som avkastning av penningautomatmedel. Över tid har det budgeterats anslag för att utge lån ur penningautomatmedel, vilket medför att penningautomatmedlen har haft en positiv inverkan på årsbidraget. Förändringar i reservering av penningautomatmedel är poster som kommer nedanför årsbidraget i resultaträkningen. Av nedanstående tabell framkommer penningautomatmedlens inverkan på årsbidraget samt två andra posters inverkan.

(Miljoner euro)							Budget
Större poster som inverkar på årsbidragets storlek	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021
Skattefinansering "puckel"							23
PAF-moment inverkan på årsbidraget	6	8	15	13	9	26	0
Covid-19 posternas inverkan på årsbidraget						-14	
Sammanlagt större poster	**6**	**8**	**15**	**13**	**9**	**12**	**23**

Om man korrigerar inverkan av ovanstående poster på årsbidragets storlek kan konstateras att under den aktuella tidsperioden har årsbidraget varit positivt tre år men räckt till att täcka hela avskrivningarna endast två år, medan det för övriga år varit negativt.

(Miljoner euro)							Budget
	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021
Korrigerat årsbidrag exklusive ovanstående poster	0	-12	13	12	6	-27	-33
Avskrivningar	-16	-12	-12	-9	-9	-10	-10
Korrigerat årsbidrag i procent av avskrivningar	-2 %	-99 %	114 %	141 %	64 %	-282 %	-339 %

Nuläget

Även om prognoserna för skatteavräkningen nu ser bättre ut än vad de gjorde vid tidpunkten för uppgörande av grundbudgeten för år 2021 är det ekonomiska läget för landskapets ekonomi fortfarande mycket ansträngt. Utgående från de uppgifter som idag är kända och de antaganden som kan göras om utgiftsutvecklingen kommer verksamheten de kommande åren att generera betydande underskott, vilket i så fall kommer att resultera i ett ökande skuldsättningsbehov.

Den temporära "puckeleffekten" vid byte av finansieringssystem för självstyrelsen med extra inkomster på cirka 23 miljoner euro under år 2021 bedöms vara i stort sett utraderad år 2022. Den enda "puckelinkomst" som kan finnas är för eventuell skattegottgörelse för skatteår 2020. Med beaktande av de svårigheter som det åländska näringslivet hamnade i år 2020 med efterföljande hög arbetslöshet bedöms skattegottgörelsen vara låg. Enligt ÅSUB:s prognos kan den uppgå till ca 5 miljoner euro. Detta innebär att budgetunderskottet för år 2022, ifall ingenting görs, riskerar att ytterligare försämras väsentligt i förhållande till det budgeterade underskottet om 20 miljoner euro år 2021. Nedan visas en tabell med indikativa nivåer för intäkter och kostnader de kommande åren utgående från nuläget.

Kontoslag	Utfall 2019	Utfall 2020	Grundbudget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens intäkter	22	27	17	17	17	17
Verksamhetens kostnader	-201	-203	-212	-214	-216	-217
Pensioner	-17	-17	-18	-18	-19	-19
Intäkter av inkomst- o kapitalöverföringar	4	4	6	6	6	6
Kostnader för inkomst- o kapitalöverföringar	-92	-110	-107	-108	-108	-107
Verksamhetsbidrag	**-284**	**-300**	**-314**	**-317**	**-319**	**-320**
Skatteinkomster	270	240	283	288	281	284
Finansiella intäkter och kostnader	29	45	21	20	20	20
Årsbidrag	**15**	**-15**	**-10**	**-9**	**-18**	**-15**
Av- och nedskrivningar	-9	-11	-10	-10	-11	-11
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat	**6**	**-26**	**-20**	**-19**	**-28**	**-26**
Reserveringar	-8	-24	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens under- eller överskott	**-2**	**-50**	**-20**	**-19**	**-28**	**-26**

Inget har beaktats som generell indexförändring, men en uppskattning har gjorts för personalkostnader och belopp som justeras enligt lag. Vissa belopp har justerats utgående från kommande kostnader till följd av i budgeten ingående fullmakter samt antaganden om minskande kostnader för AMS-stöd. Omställningen inom kollektivtrafiken fr.o.m. år 2022 har inte beaktats i siffrorna. En bolagisering av Högskolan på Åland har inte beaktats i siffrorna. En viss ökning av avskrivningskostnaderna har beaktats för investeringar som aktiveras under perioden, men speciellt avskrivningarna för infrastrukturinvesteringarna är svårbedömda. Avskrivningsbeloppen utgår från nu gällande avskrivningsplan och -tider. Inget särskilt belopp har beaktats för idag oförutsedda poster.

Inget har beaktats för stöd från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens eller eventuella särskilda bidrag.
Avräkningsbeloppen är preliminära och kan påverkas av t.ex. kommande beslut om ändringar i skattelagar eller andra intäktsförändringar som regeringen/riksdagen beslutar om.
Skatteavräkningen för åren 2021 - 2024 baserar sig på ÅSUB:s prognosuppgifter från april 2021, med antaganden om svag återhämtning och att temporära skattelagsändringar upphör och att därmed lotteriskatten återgår till tidigare nivå år 2022 samt att statens andel av samfundsskatten höjs igen år 2022. Skatteavräkningen kan påverkas av kommande beslut om ändringar i skattelagar som regeringen/riksdagen beslutar om 30.4.2021 i samband med planen för åren 2022 – 2025.
Beloppen bör därmed betraktas som indikativa nivåer.

Landskapsregeringens inbesparingsmål och lånebehov

Landskapsregeringen kommer i enlighet med vad som sades i grundbudgeten för år 2021 att inleda en nödvändig och omfattande balansering av landskapets budgetekonomi. För att uppnå ett årsbidrag som täcker avskrivningarna åren 2022 - 2024 skulle det krävas att det budgeterade resultatet förbättras med i storleksordningen 25 - 30 miljoner euro jämfört med det befarade budgetläget åren 2022 - 2024, när man beaktat i dag kända uppgifter. För att uppnå ett årsbidrag som skulle vara noll skulle verksamhets- och överföringskostnaderna behöva minskas med ca 5 %, det vill säga i storleksordningen 15 - 20 miljoner euro. Till stor del handlar detta om ett strukturellt underskott men det påverkas även av den ekonomiska nedgången till följd av pandemin. Det rör sig om ett såpass stort strukturellt underskott att det kommer att krävas genomgripande förändringar i samhällsservicen för att uppnå detta mål. Landskapsregeringens långsiktiga mål är fortsättningsvis att årsbidraget ska täcka avskrivningarna men bedömningen är att det inte kommer att vara möjligt att i budgetförslagen för åren 2022 - 2024 vidta så kraftiga åtgärder. Arbetet med att balansera budgetekonomin måste därför fördelas över flera mandatperioder. Om intäkterna i samhällsekonomin, framför allt skatteintäkterna, inte långsiktigt kan ökas så är den enda vägen ut ur det strukturella underskottet att minska utgifterna. Landskapsregeringen har för avsikt att genomföra bestående inbesparingsåtgärder enligt nedanstående:

	År 2022	År 2023	År 2024	**Ackumulerat**
Verksamhetskostnader				
Inbesparing i procent *)	2,0 %	1,0 %	1,0 %	
Inbesparing i miljoner euro *)	3,0	3,0	2,0	**8,0**
Överföringskostnader				
Inbesparing i procent	0,5 %	0,5 %	0,5 %	
Inbesparing i miljoner euro	0,5	0,5	0,5	**1,5**
Sammanlagt i miljoner euro				**9,5**

*) Vid fördelningen av inbesparingen mellan åren har beaktats att ÅHS till följd av pandemiläget kan fördela inbesparingarna mellan åren utgående från 1 %, 2 % respektive 1 %.

Sammantaget avser landskapsregeringen således att i budgetförslagen för åren 2022 - 2024 åstadkomma inbesparingsåtgärder så att årsbidraget i budgetförslaget för år 2024 är 9,5 miljoner euro högre till följd av dessa åtgärder jämfört med det förväntade/kalkylerade årsbidraget utgående från läget i grundbudgeten för år 2021 med vissa justeringar.

Av tabellen nedan framkommer indikativa nivåer på intäkter och kostnader med beaktande av inbesparingsåtgärder enligt ovanstående ramar.

Kontoslag	Utfall 2019	Utfall 2020	Grundbudget 2021	Målnivå 2022	Målnivå 2023	Målnivå 2024
Verksamhetens intäkter	22	27	17	17	17	17
Verksamhetens kostnader	-201	-203	-212	-211	-209	-209
Pensioner	-17	-17	-18	-18	-19	-19
Intäkter av inkomst- o kapitalöverföringar	4	4	6	6	6	6
Kostnader för inkomst- o kapitalöverföringar	-92	-110	-107	-108	-107	-105
Verksamhetsbidrag	**-284**	**-300**	**-314**	**-313**	**-311**	**-309**
Skatteinkomster	270	240	283	288	281	284
Finansiella intäkter och kostnader	29	45	21	20	20	20
Årsbidrag	**15**	**-15**	**-10**	**-5**	**-9**	**-5**
Av- och nedskrivningar	-9	-11	-10	-10	-11	-11
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat	**6**	**-26**	**-20**	**-15**	**-20**	**-16**
Reserveringar	-8	-24	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens under- eller överskott	**-2**	**-50**	**-20**	**-15**	**-20**	**-16**

Förslag på åtgärder i enlighet med dessa ramar och landskapsregeringens meddelande (nr 4/2020-2021) om de fem fokusområdena för nystart av Åland lämnas i respektive års budgetförslag för åren 2022 – 2024.

Landskapsregeringen har satt ett lägre inbesparingsmål för överföringskostnaderna eftersom inbesparingar i överföringarna till kommunerna respektive de sociala och arbetsmarknadsrelaterade överföringarna inte kommer att göras under mandatperioden.

Utöver de ovannämnda inbesparingsnivåerna ska satsningar inom något område över tid finansieras genom motsvarande ytterligare minskning inom annat område.

I samband med arbetet med föreliggande tilläggsbudget och översikten för de kommande åren har volymen på investeringsbehovet inom landskapets verksamheter samt övriga balansposter inventerats. Det kan konstateras att behovet av investeringar och övriga balansposter uppgår till ca 5 - 6 miljoner euro per år exklusive infrastrukturområdet och för infrastrukturområdet i intervallet 20 – 30 miljoner euro. Amorteringarna på utgivna lån bedöms uppgå till ca 2 – 3 miljoner euro per år. Uppgifterna kan sammanfattas i nedanstående tabell, som inte innefattar byggnadsinvesteringar i Fastighetsverkets regi. Investeringar som finansieras med medel ur fonden för återhämtning och resiliens blir netto noll för landskapet.

(Miljoner euro)	År 2021	År 2022	År 2023 - framåt
Investeringar infrastrukturområdet	-18	-31	-42
Övriga investeringar	-6	-5	-5
Finansinvesteringar	-1	-1	0
Lån (exklusive finanseringslån)	3	3	3
Sammanlagt	**-22**	**-34**	**-44**

Volymen på de anslag som slutligen tas upp i kommande års budgetförslag bestäms vid de kommande budgetprocesserna och den kommer att ha avgörande betydelse för hur stort lånebehovet kommer att vara under perioden.

Med beaktande av ovanstående målnivåer för resultatutvecklingen samt ovanstående volymer på investeringar och balansposter kan nedanstående behov av likvida medel kalkyleras.

FINANSIERINGSANALYS ÅREN 2021 - 2024

(Belopp i miljoner euro)	Budget 2021 *)	Förslag tb 2/2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kassaflödet i verksamheten	-10	8	-5	-9	-5
Kassaflödet för investeringarnas del	-23	0	-36	-26	-26
Kassaflödet för finansieringens del	2	0	2	2	3
Förändring av likvida medel årets budget	**-32**	**8**	**-39**	**-33**	**-28**
Beviljade ännu icke utbetalda bidrag och lån vid utgången av år 2020 ungefärligt belopp	-10				
Likviditetsstöd från 2020 års anslag	-5				
Sammanlagt förändring likvida medel	**-47**	**8**	**-39**	**-33**	**-28**

*) Totalen har ökats med 18,3 miljoner euro år 2021 för användning av reservationsanslag för infrastrukturinvesteringar och linfärjeinvestering.

I sammanhanget bör noteras att sammanlagt överfördes i 2020 års bokslut drygt 74 miljoner euro i anslag så att de är tillgängliga under år 2021. I tabellen ovan ingår av dessa överförda anslag ca 18 miljoner för investeringar, ca 6 miljoner euro posten beviljade ännu icke utbetalda bidrag och lån samt 5 miljoner euro i posten likviditetsstöd från 2020 års anslag. Av 2021 års budget kommer det vid årets slut att högst sannolikt finnas en del oförverkligade anslag samt till exempel beviljade investeringsbidrag och lån ur penningautomatmedel där de faktiska utbetalningarna görs under ett senare år. Resterande i detta skede oförverkligade anslag torde belasta åren 2022 och framåt, men eftersom en del av dessa anslag kan komma att indras i kommande bokslut och beloppen därför är mycket osäkra visas de inte i tabellen. I likviditetsförändringen har inte ett eventuellt beviljande och utbetalning av covid-19 stöd från staten beaktats. Om ovanstående planer skulle förverkligas under den här tidsperioden kommer betydande belopp att behöva lånas upp för finansieringen. Utgående från finansieringsanalysen bedömer landskapsregeringen att lånebehovet under år 2021 ligger i storleksordningen 10 - 20 miljoner euro samt att lånebehovet för åren 2022 - 2024 är i storleksordningen 100 miljoner euro ytterligare.

Optimering av landskapets lokalbehov

Landskapsregeringen har gett Fastighetsverket i uppdrag att kartlägga samtliga hyreskontrakt med externa hyresvärdar som finns inom landskapsförvaltningen. Syftet med kartläggningen är att få en helhetsbild över landskapets behov av kontors- och verksamhetslokaler. Genom en heltäckande bild av landskapets lokalbehov kan sedan gemensamma långsiktiga och strategiska beslut i fastighetsfrågor förberedas.

Översyn av myndigheter

Landskapsförvaltningen inkluderar 17 myndigheter som är underställda allmänna förvaltningen, varav fyra är enmansmyndigheter. Landskapsregeringen avser att effektivisera landskapsförvaltningen med syfte att minska driftkostnaderna och riskerna i verksamheten samt säkerställa kompetens och regelefterlevnad genom:

- att harmonisera lagstiftningen av samtliga myndigheter så att skillnaden mellan administration (inklusive it och lokalisering) och myndighetsutövning tydliggörs, för att på så sätt underlätta samordning
- att utreda en policy för kompetensbaserade styrelser
- att införa regleringsbrev för att tydliggöra styrningen av myndigheterna
- att samorganisera enmansmyndigheternas administration samt

- att minska antalet externa lokaler genom att dels förtäta, dels öka möjligheten till effektivisering genom att alla lokaler hyrs av eller genom Fastighetsverket.

Landskapsregeringen utreder för närvarande möjligheten att bilda "Ålands polis- och räddningsmyndighet". Detta görs tillsammans med Ålands polismyndighet och de åländska kommunerna då kommunala behörighetsområden berörs.

Landskapet och kommunerna

Kommunernas ekonomi har under senaste år försämrats på grund av ökande kostnader och minskande intäkter. Nedan följer en kort nyckeltalsanalys för kommunernas ekonomi summerat för hela Åland. Bokslutsuppgifter finns fram till år 2019. Budgetuppgifter har använts för åren 2020 och 2021.

Årsbidrag i förhållande till avskrivningar och nedskrivningar

Årsbidraget ska täcka avskrivningar och nedskrivningar för att anses vara på en god nivå. Gränsen är således ungefär 100 % för en god nivå. Nedan syns jämförelsetalet för Ålands 16 kommuner summerat, samt för 15 kommuner där Mariehamn inte ingår. Mariehamn utesluts i andra kolumnen för att påvisa hur stor effekt kommunen har på nyckeltalet för hela Åland.

Årsbidraget i förhållande till avskrivningar visar en mycket god nivå från 2014 till år 2017, med en tydlig försämring till år 2018, men fortfarande relativt god nivå. År 2019 sjönk jämförelsetalet till en mycket alarmerande nivå om -9% för de 15 kommunerna. Årsbidraget var här alltså negativt för år 2019. För hela Åland var nyckeltalet på en icke god-nivå om ca 62% år 2019.

Årsbidrag/Avskrivningar (Koncernbokslut där det finns)		
	Hela Åland	Utan Mariehamn
2014	239 %	205 %
2015	177 %	164 %
2016	219 %	229 %
2017	195 %	200 %
2018	115 %	95 %
2019	62 %	-9 %

Ålands 16 kommuner budgeterade år 2020 årsbidraget till ca 5 miljoner euro. Med 5 miljoner euros årsbidrag skulle nyckeltalet årsbidrag budget 2020/avskrivningar år 2019 vara ca 32%, alltså en icke-god nivå.

Budgeten för de åländska kommunerna för år 2021 visar negativt årsbidrag om ca 3,5 miljoner euro samt negativt resultat om ca 15 miljoner euro.

Soliditet – andel eget kapital

Nyckeltalet som anger soliditet kopplar till kommunens skuldsättning. Här räknas eget kapital plus reserveringar genom balansomslutningen. Nyckeltalet ska överstiga ca 70 % för att anses vara en god soliditet, mellan 50 och 70 % är gränsfall men kan anses vara en tillräcklig nivå. Nedan syns att soliditeten varierar mellan 55 och 59 %, vilket anses någorlunda tillräcklig nivå.

	Soliditet (Koncernbokslut där det finns) Hela Åland
2014	55 %
2015	57 %
2016	59 %
2017	61 %
2018	61 %
2019	59 %

Åtgärder för att stärka kommunernas ekonomi
Som ett led att stärka kommunernas ekonomi pågår ett arbete med att se över uppgiftsbördan för kommunerna. Detta kan ge möjligheter och verktyg för kommunerna att sänka sina kostnader. Arbetsgruppen presenterar resultatet i maj år 2021. Denna besparing beräknas få effekt på längre sikt.

Landskapsregeringen avser att i samband med budgetberedningen för år 2022 beakta bortfallet av kompensationen för uteblivna kapitalinkomstskatter.

Tillskottet till kommunerna stärktes i grundbudgeten år 2021 genom att samfundsskattefördelningen ändrades till kommunernas fördel, se LF 15/2020-2021 om ändringar i samfundsbeskattningen. Detta ger ett beräknat tillskott i samfundsskatter om ca 3,4 miljoner euro till kommunerna, vilket ger motsvarande bortfall för landskapet.

Landskapsregeringen har noterat att kommunernas bokslut för år 2020 förefaller vara bättre än väntat men att det även finns stora skillnader mellan kommunerna. Landskapsregeringen föreslår därför ett tillfälligt likviditetsstöd till kommuner med akuta ekonomiska problem samt för att ytterligare stärka kommunernas ekonomi föreslår landskapsregeringen att överföringarna till kommunerna höjs med sammanlagt ca 2 miljoner euro. Landskapsregeringens förslag är

- att ett tillfälligt likviditetsstöd införs och för ändamålet upptas 500.000 euro, av vilket 240.000 euro har dimensionerats som tillfälligt likviditetsstöd för Sottunga kommun under perioden juni - december år 2021 (moment 33000)
- ett ökat samarbetsstöd om 300.000 euro för bland annat projekt som förbereder samgående med annan kommun med hjälp av så kallad kommuncoach (moment 33000)
- ökade landskapsandelar för äldreomsorgen om ca 398.000 euro och för den samordnade socialtjänsten om ca 392.000 euro (moment 41500) samt
- ökade landskapsandelar för grundskolan om ca 405.000 euro (moment 52000).

Landskapsregeringen kommer att tillsätta en arbetsgrupp där medlemmar från den kommunala sektorn ingår. Till uppdraget hör att analysera landskapsandelssystemet samt de fördelningsnycklar som finns i systemet. Gruppen ska även göra en analys av finansieringen av Kommunernas socialtjänst.

Skattegränsen

Under år 2021 har landskapsregeringen fortsatt arbetet med att i samråd med Åland Post, Ålands Näringsliv och andra åländska företag bevaka Tullens arbete med att ta fram den nya modellen för tullförfaranden enligt

tullkodexen över den nationella skattegränsen. Det har tagit lång tid för Tullen att komma i mål med utformningen av förfarandet över den nationella skattegränsen och det är nu ett faktum att de nya förfarandena medför stora administrativa konsekvenser för de åländska företagen. I syfte att få en tydligare bild av den ökade administrativa bördan arrangerade landskapsregeringen i samarbete med Ålands Näringsliv ett arbetsmöte där företag från olika företagskategorier fick se en demo av den nya tulltjänsten och sedan utvärdera konsekvenserna av de nya förfarandena. Det blev tydligt under mötet att det inte var möjligt för de åländska företagen att redan den 19 april börja tillämpa tjänsten. Tullen medgav efter uppmaning från landskapsregeringen och riksdagsledamoten en förlängd tidsfrist fram till 1.9.2021. Landskapsregeringen fortsätter arbetet med att analysera vilka förenklingar som ännu borde införas tillsammans med näringslivet och har påbörjat arbetet med tillsättandet av en arbetsgrupp runt de problemställningar som konstaterats.

Den 1.7.2021 slopas skattefriheten för lågvärdesförsändelser och även för prenumererade tidskrifter och tidningar. Detta innebär att Finansministeriet och riksdagens finansutskott inte beaktat de synpunkter som lämnats av landskapsregeringen och Åland Post genom utlåtanden på regeringsproposition RP 18/2021 rd. Genom propositionen implementeras distansförsäljningsdirektiven som bland annat slopar skattefriheten för lågvärdesförsändelser nationellt. Landskapsregeringen fortsätter nu arbetet med att få till stånd förenklingar i förhållande till EU-lagstiftningen och särskilt att trygga att ålänningar fortsatt ska kunna ta del av tidningar och tidskrifter i enlighet med den grundlagsskyddade yttrandefriheten.

Åtgärder för sysselsättning och tillväxt

Läget på arbetsmarknaden förbättras i långsam takt. I mars var 9,5 procent eller 1.460 personer arbetslösa inklusive permitterade. Fortsättningsvis är fler män än kvinnor arbetslösa. Det relativa arbetslöshetstalet för personer under 25 år var 11,3 procent. Under det senaste året har landskapsregeringen genomfört en rad insatser för att lindra effekterna på arbetsmarknaden och stimulera ekonomin. Landskapsregeringen föreslår samt bereder ytterligare åtgärder för att förbättra sysselsättningen och företagens förutsättningar.

De tillfälliga likviditetsstöden till företag med förutsättningar att bedriva en långsiktig lönsam verksamhet men som har drabbats negativt till följd av coronaviruspandemin har förlängts en gång och kommer att förlängas att gälla hela år 2021. Ett tillägg till företag inom logiverksamheten har införts och läget för de värst drabbade företagen analyseras med beredskap för nya insatser.

För att stimulera sysselsättning och utveckling i företag infördes i november 2020 ett temporärt tilläggsstöd till arbetsgivare inom näringslivet som under en period om högst sex månader anställer en arbetslös person. Stödet uppgår till 75 % av den kollektivavtalsenliga lönekostnaden och tillämpas som längst fram till den sista juni 2021. Landskapsregeringen föreslår i ett kommande lagförslag temporära stödåtgärder som avses gälla fram till sista maj 2022, se även moment 86050.

År 2020 beslöt EU, som en följd av coronaviruspandemin, om en ändring av regelverket för strukturfonderna för perioden 2014 - 2020. Ändringen möjliggjorde en omfördelning av befintliga programmedel, en förlängning av programperioden med två år 2021 - 2022 samt en tilläggsfinansiering.

Programändringen godkändes av landskapsregeringen 18.3.2021 och av Europeiska kommissionen 15.4.2021. Tilläggsfinansieringen används delvis till genomförande av ett sommarpraktikantsystem sommaren 2021, kompetenshöjande insatser för besöksnäringen, sysselsättningsfrämjande utbildning inom t.ex. det tekniska området, arbete för fler nystartade företag samt utvecklingsinsatser i etablerade företag.

Satsningar görs på sysselsättningsfrämjande utbildningar under år 2021. I den ordinarie budgeten för år 2021 höjdes beloppet för sådana utbildningar på gymnasial- och högskolenivå med sammanlagt 250.000 euro. I föreliggande förslag till tilläggsbudget föreslår landskapsregeringen anslag om ytterligare 370.000 euro för sysselsättningsfrämjande utbildningar.

Tonnage

Landskapets tonnage är ålderstiget och har kapacitetsutmaningar. Det blir allt dyrare och mer utmanande att hålla befintliga frigående färjor och linfärjor i skick. Det gäller särskilt för de frigående färjor som överstiger 40 år då reservdelar slutar tillverkas och är svåra att få tag på för kritiska funktioner på färjan. Landskapsregeringen har ett behov av att förnya tonnaget av dessa orsaker. Vid nyanskaffning av tonnage är ett naturligt alternativ fossilfri drift, såväl för frigående färjor som linfärjor. Landskapsregeringen fortsätter arbetet med anpassningen av tonnaget i en fossilfri riktning. Landskapsregeringen förbereder dessutom infrastrukturen för fossilfritt tonnage.

Landskapsregeringen ser det dock som centralt att möta de brådskande utmaningarna inom skärgårdstrafiken och förnya flottan. Landskapsregeringen föreslår därför att lämpligt begagnat tonnage införskaffas, t.ex. med dieselelektrisk framdrivning, för att föryngra flottan, förbättra kapaciteten och säkerställa driften. Fartyg byggda på 2000-talet är överlag mer miljövänliga än de färjor från 1980-talet som trafikerar idag. Många hamnar är i dåligt skick och har omfattande renoveringsbehov. I arbetet med hamnarna förbereds övergången till fossilfri drift och trafiksäkerheten förbättras genom samverkande färjfästen.

Budgetstrukturen

Inför arbetet med budgetförslaget för år 2022 har landskapsregeringen för avsikt att se över budgetstrukturen till vissa delar i syfte att göra förslaget mera lättläst och överskådligt. Den allmänna motiveringsdelen föreslås kortas ner och ta sikte på hur budgetförslaget bidrar till att uppnå målen för de fokusområden som beskrivs i meddelande nr 4/2020-2021. Avsikten är även att slå samman verksamhets- och överföringsavsnitten för att ge en mer samlad bild över hur mycket som landskapsregeringens insatser är per politikområde. Som en följd av förändringarna kommer bilagedelen att utvecklas.

Föreliggande förslag

I och med tillägget har hittills under år 2021 budgeterats anslag och inkomster i budgetens olika avsnitt enligt nedanstående fördelning

	Grundbudget 2021	Tb 1 2021	Tb 2/2021	Sammanlagt
Resultatpåverkande poster:				
Anslag				
Verksamhet	-264 331 340	-361 000	-917 500	-265 609 840
Överföringar	-106 761 000	-370 000	-1 820 000	-108 951 000
Skattefinansiering m.m.	-8 485 000		-30 000	-8 515 000
Sammanlagt	**-379 577 340**	**-731 000**	**-2 767 500**	**-383 075 840**
Inkomster				
Verksamhet	49 537 340	140 000	510 500	50 187 840
Överföringar	6 100 000		326 000	6 426 000
Skattefinansiering m.m.	304 062 000	707 000	10 226 000	314 995 000
Sammanlagt	**359 699 340**	**847 000**	**11 062 500**	**371 608 840**
Överskott/underskott	**-19 878 000**	**116 000**	**8 295 000**	**-11 467 000**
Balansposter:				
Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar				
Anslag	-5 649 000		-230 000	-5 879 000
Inkomster	79 485 000		180 000	79 665 000
Sammanlagt	**73 836 000**	**0**	**-50 000**	**73 786 000**
Anslag sammanlagt	**-385 226 340**	**-731 000**	**-2 997 500**	**-388 954 840**
Inkomster sammanlagt	**439 184 340**	**847 000**	**11 242 500**	**451 273 840**

Med hänvisning till ovanstående samt till detaljmotiveringen får landskapsregeringen vördsamt föreslå

att lagtinget antar följande förslag till andra tillägg till budgeten för år 2021.

Mariehamn den 30 april 2021

L a n t r å d — Veronica Thörnroos

Minister — Roger Höglund

		Anslag tb 2021	Inkomster tb 2021
	VERKSAMHET		
	Avdelning 1		
100	**Lagtinget**	**84 000**	**-84 000**
111	Lagtingets kansli	84 000	-84 000
11100	Lagtingets kansli, verksamhet	84 000	-84 000
	Avdelning 2		
200	**Landskapsregeringen och regeringskansliet**	**-32 000**	**66 000**
210	Regeringskansliet	5 000	0
21010	Regeringskansliet, verksamhet	5 000	0
260	Landskapsregeringens övriga inkomster och utgifter	-66 000	66 000
26006	Nordiska Skärgårdssamarbetet	-66 000	66 000
270	Radio- och TV-verksamhet	29 000	0
27000	Radio- och TV-verksamhet (F)	29 000	0
	Avdelning 3		
300	**Finansavdelningens förvaltningsområde**	**50 000**	**0**
300	Allmän förvaltning	50 000	0
30010	Finansavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	50 000	0
	Avdelning 4		
400	**Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde**	**-55 500**	**18 500**
400	Allmän förvaltning	25 000	0
40010	Social- och miljöavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	25 000	0
420	Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter	-60 000	0
42000	Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter	-60 000	0
440	Naturvård	-20 500	18 500
44000	Naturvård	-20 500	18 500

		Anslag tb 2021	Inkomster tb 2021
	Avdelning 5		
500	**Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde**	**-340 000**	**97 000**
516	Penningautomatmedel för kulturell verksamhet	30 000	0
51600	Penningautomatmedel för kulturell verksamhet (R)	30 000	0
535	Utbildningsverksamhet	-370 000	97 000
53500	Vuxenutbildning	-370 000	97 000
	Avdelning 7		
700	**Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde**	**-100 000**	**100 000**
720	Samhällsteknik	-100 000	100 000
72000	Elsäkerhet och energi	-100 000	100 000
750	Kostnader för sjötrafik	0	0
75030	Upphandling av linfärjetrafik	0	0
80 - 88	**Myndigheter samt fristående enheter**	**-524 000**	**313 000**
827	Lotteriinspektionen	2 000	-2 000
82700	Lotteriinspektionen, verksamhet	2 000	-2 000
840	Ålands hälso- och sjukvård	0	0
84000	Ålands hälso- och sjukvård, verksamhet	0	0
850	Högskolan på Åland	-276 000	276 000
85000	Högskolan på Åland	-276 000	276 000
851	Ålands folkhögskola	-36 000	39 000
85100	Ålands folkhögskola, verksamhet	-36 000	39 000
852	Ålands musikinstitut	20 000	0
85200	Ålands musikinstitut, verksamhet	20 000	0
855	Ålands gymnasium	-114 000	0
85500	Ålands gymnasium, verksamhet	-114 000	0
860	Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet	-30 000	0
86000	Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten, verksamhet	-30 000	0

		Anslag tb 2021	Inkomster tb 2021
871	Rederiverksamhet	-90 000	0
87100	Rederienheten, verksamhet (R)	-90 000	0
	Verksamhet sammanlagt	**-917 500**	**510 500**

ÖVERFÖRINGAR

Avdelning 2

200	**Landskapsregeringen och regeringskansliet**	**-29 000**	**0**
270	Radio- och TV-verksamhet	-29 000	0
27000	Radio- och TV-verksamhet (F)	-29 000	0

Avdelning 3

300	**Finansavdelningens förvaltningsområde**	**-800 000**	**0**
330	Landskapsandelar och stöd till kommunerna	-800 000	0
33000	Landskapsandelar och stöd till kommunerna (RF)	-800 000	0

Avdelning 4

400	**Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde**	**-790 000**	**0**
415	Kommunernas socialvårdsområde	-790 000	0
41500	Kostnadsbaserade landskapsandelar och stöd inom socialvårdsområdet (F)	-790 000	0

Avdelning 5

500	**Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde**	**-405 000**	**0**
520	Landskapsandelar och stöd för grundskolan	-405 000	0
52000	Landskapsandelar för grundskolan och stöd för undervisning (F)	-405 000	0

Avdelning 6

600	**Näringsavdelningens förvaltningsområde**	**214 000**	**326 000**
610	Näringslivets främjande	0	0
61000	Näringslivets främjande (R)	0	0

		Anslag tb 2021	Inkomster tb 2021
615	Främjande av livsmedelsproduktion	540 000	0
61500	Främjande av livsmedelsproduktion (R)	540 000	0
621	Europeiska Unionen - ERUF och ESF, 2014 - 2020	-326 000	326 000
62100	Europeiska Unionen - ERUF och ESF, 2014 - 2020 (R-EU)	-326 000	326 000
80 - 88	**Myndigheter samt fristående enheter**	**-10 000**	**0**
860	Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet	-10 000	0
86050	Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd (F)	-10 000	0
	Överföringar sammanlagt	**-1 820 000**	**326 000**

89 SKATTEFINANSIERING, FINANSIELLA POSTER OCH RESULTATRÄKNINGSPOSTER

890	**Skatter och avgifter av skattenatur, inkomster av lån och finansiella poster**	**-30 000**	**10 226 000**
890	Skatter och inkomster av skattenatur	0	9 703 000
89000	Skatter och inkomster av skattenatur	0	9 703 000
892	Finansiella poster	-30 000	523 000
89200	Finansiella poster (F)	0	523 000
89230	Avkastning av Ålands penningautomatförenings verksamhet	-30 000	0
	Skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter sammanlagt	**-30 000**	**10 226 000**

9 INVESTERINGAR, LÅN OCH ÖVRIGA FINANSINVESTERINGAR

Avdelning 4

400	**Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde**	**-50 000**	**50 000**
9440	Naturvård	-50 000	50 000
944000	Anskaffning av områden för naturskyddsändamål (R)	-50 000	50 000

		Anslag tb 2021	Inkomster tb 2021
	Avdelning 7		
700	**Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde**	**-50 000**	**0**
9750	Kostnader för sjötrafik	-50 000	0
975000	Fartygs- och färjeinvesteringar (R)	-50 000	0
80 - 88	**Myndigheter samt fristående enheter**	**-130 000**	**130 000**
9850	Högskolan på Åland	-130 000	130 000
985000	Investeringsutgifter (R)	-130 000	130 000
	Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar sammanlagt	**-230 000**	**180 000**
	Anslag och inkomster totalt ovanstående	**-2 997 500**	**11 242 500**

Detaljmotivering - Verksamhet

100 Lagtinget

111 Lagtingets kansli

11100 Lagtingets kansli, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter	1 920	84 000		-84 000
Kostnader	-1 173 219	-1 611 000		84 000
Anslag netto	-1 171 299	-1 527 000		0

Budgetmotivering

Föreslås inget ändrat anslag.

Inkomster

I grundbudgeten upptogs inkomster för försäljning av datatjänster till landskapsregeringen. Den bokföringstekniska lösningen blev att kostnaderna i samband med lönebetalningarna direkt fördelades till respektive moment, varför inga inkomster uppstår.

Utgifter

Se motiveringen under inkomster.

200 Landskapsregeringen och regeringskansliet

210 Regeringskansliet

21010 Regeringskansliet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter	169 729	126 000		
Kostnader	-3 306 106	-3 264 000		5 000
Anslag netto	-3 136 377	-3 138 000		5 000

Budgetmotivering

Föreslås en minskning om 5.000 euro.

Utgifter

Då evenemangen Almedalen och SuomiAreena kommer att anordnas digitalt minskar det kostnaderna för deltagandet med 35.000 euro.

Lagtinget har antagit landskapsregeringens förslag om att landskapslagen om en kommunreform på Åland upphävs samt att kommunstrukturlagen för Åland ändras så att frivilliga förändringar av kommunindelningen åter blir möjliga utgående från dagens 16 kommuner. Lagändringen bedöms kunna träda i kraft tidigast 1 juni 2021.

Landskapsregeringen har mottagit begäran om utredning av kommunsamgång från två kommuner, Sottunga kommun och Lumparlands kommun. Den kommunala ekonomin är ansträngd och utifrån detta bör landskapsregeringen vara redo att agera så snart den förväntade lagändringen träder i

kraft. Med bakgrund i detta föreslås ett anslag om 40.000 euro för kommunsammanslagningsutredningar.

Då resor inte kunnat genomföras under våren minskas anslaget med 10.000 euro.

260 Landskapsregeringens övriga inkomster och utgifter

26006 Nordiska Skärgårdssamarbetet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter				66 000
Kostnader				-66 000
Anslag netto				0

Budgetmotivering

Momentet nytt.

Med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) föreslås ett nettoanslag under momentet. Nettoanslaget innefattar anslag och inkomster om 66.000 euro.

Inkomster

Se text under utgifter.

Utgifter

Landskapsregeringen föreslås bli värdorganisation för Nordiska skärgårdssamarbetets samarbetssekretariat från 1.7.2021. Nordiska ministerrådet och medlemsorganisationerna står för samtliga av landskapsregeringens kostnader för samarbetssekretariatet såsom lönekostnader, kostnader för kontor, administration, köp av tjänster och resor. Avtalet är fortlöpande.

Nordiska skärgårdssamarbetet är ett gränsregionalt myndighetssamarbete som omfattar skärgårdsregionerna i Stockholms, Uppsalas, Sörmlands och Östergötlands län, landskapen i Egentliga Finland, Nyland och Kymmenedalen samt Åland. Organisationen arbetar främst med samarbetsfrågor, initierar gemensamma utvecklingsprojekt, upprätthållande av kontakter mellan skärgårdsområden och verksamheter. Samarbete har delfinansierats av Nordiska ministerrådet sedan år 1978.

270 Radio- och TV-verksamhet

27000 Radio- och TV-verksamhet (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter	2 072 402	10 000		
Kostnader	-457 729	-450 000		29 000
Anslag netto	1 614 673	-440 000		29 000

Budgetmotivering

Föreslås en minskning om 29.000 euro.

Utgifter

Upphovsrättskostnaderna för året har enligt uppgift minskat med 29.000 euro jämfört med det som uppskattades vid uppgörandet av budgeten för år 2021.

300 Finansavdelningens förvaltningsområde

300 Allmän förvaltning

30010 Finansavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter	307 363	275 200		
Kostnader	-2 478 640	-2 823 200		50 000
Anslag netto	-2 171 278	-2 548 000		50 000

Budgetmotivering

Föreslås en minskning om 50.000 euro.

Utgifter

På grund av verksamhetsutveckling och omorganisering av arbetsuppgifter har anslaget under finansavdelningen minskats med 41.000 euro räknat från och med 1.4.2021, vilket motsvarar en inbesparing om 55.000 euro på årsbasis.

Då inplanerade resor under våren inte kunnat genomföras föreslås en minskning om 9.000 euro.

400 Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde

400 Allmän förvaltning

40010 Social- och miljöavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter	703 404	45 000	140 000	
Kostnader	-1 634 281	-1 832 000	-166 000	25 000
Anslag netto	-930 877	-1 787 000	-26 000	25 000

Budgetmotivering

Föreslås en minskning om 25.000 euro.

Utgifter

Kostnaderna för resor minskas p.g.a. reserestriktionerna.

420 Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter

42000 Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter				
Kostnader	-18 141	-70 000		-60 000
Anslag netto	-18 141	-70 000		-60 000

Budgetmotivering

Föreslås en ökning med 60.000 euro,

Utgifter

Landskapsregeringen har beslutat att distribuera kostnadsfria mun- och nässkydd då mun- och nässkydd rekommenderas i kollektivtrafiken inberäknat skärgårdsfärjor och matartrafik (ÅLR 2020/6701, 25.2.2021, 22.10.2020 och 3.9.2020).

Enligt beslutet från 25.2.2021 gäller rekommendationen att använda mun-och nässkydd för personer över 12 år d.v.s. från årskurs 7 och uppåt. Enligt tidigare beslut gällde rekommendationen för personer över 15 år. Beslutet avser personer som använder kollektivtrafik då Åland är i epedemifasen i enlighet med handlingsplanen för hantering av covid-19-epidemin (ÅLR 2020/8256).

Kostnadsfria mun- och nässkydd har delats ut i kollektivtrafiken fr.o.m. 12.10.2020 och fram till slutet av januari 2021. Detta gjordes med hjälp av en donation om 40.000 stycken CE-märkta kirurgiska mun- och nässkydd. Beräkningarna av de fortsatta kostnaderna görs genom att fortsättningsvis uppskatta åtgången per vecka genom att som grund använda gjord distribution av mun- och nässkydd under en vecka vilket är i genomsnitt ca 10.000 stycken. Detta motsvarar distribution av mun- och nässkydd till 1.000 personer om två engångs mun- och nässkydd per dag under vardagar under perioden som rekommendationen är i kraft.

Kostnaden för ett engångs mun- och nässkydd beräknas för närvarande till ca 0,50 euro, men priset kan variera beroende på tillgång och efterfrågan. Den totala kostnaden per vecka för landskapsregeringen är då ca 5.000 euro. Beräknad kostnad för 10 veckor fr.o.m. vecka 13 till och med vecka 22 då skolorna slutar blir då 50.000 euro plus kostnaden om 10.000 euro från slutet av januari t.o.m. vecka 12, vilket motsvarar en total kostnad om 60.000 euro. I denna kalkyl finns en viss osäkerhet då det inte är möjligt att förutsäga hur epidemiläget kommer att vara under perioden samt även svårigheter att helt uppskatta och beräkna antalet personer som använder kollektivtrafiken.

440 Naturvård

44000 Naturvård

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter	6 911			18 500
Kostnader	-362 959	-380 000		-20 500
Anslag netto	-356 048	-380 000		-2 000

Budgetmotivering

Föreslås intäkter om 18.500 euro och ett anslag om 20.500 euro.

Utgifter

Med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster från deltagande i projekt som genomförs inom ramen för verksamheten samt belastas av motsvarande anslag.

För det redan pågående 5-åriga projektet VikarLife föreslås 18.500 euro som Ålands andel i finansieringshelheten för året. Samtidigt noteras 18.500 euro som inkomster från EU:s motfinansiering för detta år. Projektet handlar för Ålands del om att klarlägga förekomsten och kutningen av vikarsälen inom den åländska skärgården och om att med hjälp av placeringen av konstgjorda bon på viktiga kutningsplatser underlätta bevarandet av arten. Även markering och förvaltningsplaner för skyddsområden för vikarsälen ingår.

Sambah II Life noteras som ett 5-årigt projekt där tilläggsmedel för 2.000 euro behöver budgeteras för 2021 ifall att projektet får ett slutligt godkännande. Projektet går ut på att verifiera förekomstplatserna för tumlare i de åländska vattnen, att utse skyddsområden för de viktigaste områdena för tumlaren samt att göra förvaltningsplaner för arten och mera specifika planer för respektive skyddsområde.

Under de kommande 5 åren behövs 17.000 euro årligen för finansieringen av arbetspaketet för Ålands del medan resten av arbetspaketet finansieras av EU, Miljöministeriet och Åbo Yrkeshögskola. Arbetspaketet kostar totalt 1.278.824 euro och finansieras till 60 % av EU.

500 Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde

516 Penningautomatmedel för kulturell verksamhet

51600 Penningautomatmedel för kulturell verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter	3 404	3 000		
Kostnader	-383 981	-960 000		30 000
Anslag netto	-380 577	-957 000		30 000

Budgetmotivering

Föreslås en minskning om 30.000 euro. Se även moment 89250.

Utgifter

Samarbetet med Gävle symfoniorkester gäller två konserter per år. Den under våren har inte kunnat genomföras varför anslaget minskas till den delen.

535 Utbildningsverksamhet

53500 Vuxenutbildning

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter				97 000
Kostnader	-784 718	-1 100 000		-370 000
Anslag netto	-784 718	-1 100 000		-273 000

Budgetmotivering

Föreslås en ökning av anslaget om 273.000 euro.

Inkomster

Föreslås att inkomster om 97.000 euro upptas motsvarande ESF medfinansiering för utbildningar föranledda av konjukturläget.

Utgifter

Föreslås att ett tilläggsanslag om 370.000 euro upptas för tilläggsfinansiering av utbildningsinsatser samt för finansiering av ett ESF finansierat utbildningsprojekt.

Anslaget avser köp av särskilda utbildningsinsatser som ordnas med stöd av LL (2015:56) om sysselsättningsfrämjande utbildning. Inom ramen för tilläggsanslaget planeras sysselsättningsfrämjande insatser speciellt riktade mot tekniska branscher. Insatsen görs i form av ett ESF finansierat projekt med inriktning på hållbar energi och teknik, t.ex. inom vindkraft och solenergi.

Tilläggsanslaget har beräknats enligt följande

- kurser i svenska för inflyttade personer, kvotflyktingar samt för personer med ingen eller kort skolgång enligt avtal, 120.000 euro
- köp av utbildningsinsatser för att möta akuta behov föranledda av konjunkturläget, 150.000 euro samt
- planerade yrkesinriktade utbildningsinsatser som motsvarar en efterfrågan på arbetsmarknaden och som ökar personers kompetens, 100.000 euro. Anslaget avser bl.a. ambulansförarutbildning, demenssjukvård och väktarutbildning.

700 Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde

720 Samhällsteknik

72000 Elsäkerhet och energi

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter	12 915	10 000		100 000
Kostnader	-54 220	-160 000		-100 000
Anslag netto	-41 305	-150 000		0

Budgetmotivering

Föreslås inkomster och utgifter om 100.000 euro.

Utgifter

Anslaget föreslås användas för att främja utveckling och investeringar inom havsbaserad vindkraft i enlighet med meddelandet Ålands reform- och investeringsprojekt i EU:s facilitet för återhämtning och resiliens till lagtinget (M 1/2020-2021). För arbetet med att etablera storskalig havsbaserad vindkraft föreslås 100.000 euro avsättas till inköp av konsulttjänster och utredningar. Landskapsregeringen villkorar anslaget så att det kan användas endast under förutsättning att EU godkänner Finlands nationella plan där de åländska projekten ingår. I grundbudgeten finns 100.000 euro upptaget för ändamålet. Dessa kostnader förväntas i ett senare skede kunna täckas av medel från EU:s fond för återhämtning och resiliens. Se även allmänna motiveringen.

750 Kostnader för sjötrafik

75030 Upphandling av linfärjetrafik

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter				
Kostnader	-2 243 915	-2 529 000		
Anslag netto	-2 243 915	-2 529 000		

Budgetmotivering

Föreslås att motiveringen under anslaget ändras.

Utgifter

Landskapsregeringen inleder under året arbetet med att driftsprivatisera Björkö linfärja från år 2022 om upphandlingen kan visa på en kostnadsinbesparing jämfört med nuvarande trafik.

8 Myndigheter samt fristående enheter

827 Lotteriinspektionen

82700 Lotteriinspektionen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter	125 000	115 000		-2 000
Kostnader	-88 483	-115 000		2 000
Anslag netto	36 517	0		0

Budgetmotivering

Föreslås ett nettoanslag.

Inkomster

Lotteriinspektionen erhåller ersättning om 34.500 euro för utförande av statliga förvaltningsuppgifter enligt Republikens presidents förordning om skötseln på Åland av vissa uppgifter enligt lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (FFS 500/2018).

Enligt landskapslag om lotterier (2016:11) ska den som anordnar penningspel betala landskapet för kostnaden. Lotteriinspektionen beslutar om avgifter som ska uppbäras för myndighetens verksamhet. Myndighetens avgifter för verksamhetsår 2021 föreslås, med beaktande av ersättningen från staten, uppgå till 78.500 euro så att full kostnadstäckning uppnås. Vid dimensioneringen av avgiften har även en inbesparing om 2.000 euro beaktats.

Utgifter

Föreslås en minskning om 2.000 euro då resekostnaderna minskat p.g.a reserestriktioner.

840 Ålands hälso- och sjukvård

84000 Ålands hälso- och sjukvård, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Verksamhetens intäkter	13 740 264	8 108 000		
Verksamhetens kostnader	-98 458 939	-99 127 000	-10 000	
Verksamhetsbidrag	**-84 718 675**	**-91 019 000**	**-10 000**	
Finansiella intäkter och kostnader	-6 004	23 000		
Årsbidrag	**-84 724 679**	**-90 996 000**	**-10 000**	
Avskrivningar enligt plan	-1 679 115	-1 810 000		
Räkenskapsperiodens under- eller överskott	**-86 403 794**	**-92 806 000**	**-10 000**	

Budgetmotivering

Föreslås inget ändrat anslag.

Utgifter

Vid uppgörandet av budgeten för ÅHS år 2021 var pandemisituationen ytterst osäker. Under våren har situationen förvärrats. Kostnaderna för provtagning, infektionsmottagning och smittspårning har överstigit budgeten med betydande belopp. Samtidigt har viss annan verksamhet inte kunnat genomföras enligt plan. Vaccineringen har kommit igång men gått långsammare än planerat på grund

av mindre leveranser. Oklarhet råder om det kommer att finnas möjlighet att ansöka om statligt stöd för coronakostnader även år 2021. Landskapsregeringen återkommer vid behov till lagtinget i ett senare förslag till tilläggsbudget.

850 Högskolan på Åland

85000 Högskolan på Åland

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Försäljningsintäkter	43 004			
Avgiftsintäkter	7 476 953	7 575 000		0
Erhållna bidrag	56 245			276 000
Övr verksamh intäkt	28 604	24 000		
Summa Verksamhetens intäkter	**7 604 805**	**7 599 000**		**276 000**
Löner o arvoden	-3 173 524	-3 523 493		-140 187
Pensionskostnader	-553 728	-641 276		-25 514
Övr lönebikostnader	-56 085	-57 785		-2 299
Summa Lönebikostnader	**-609 814**	**-699 061**		**-27 813**
Personalersättningar	15 113			
Summa Personalkostnader	**-3 785 047**	**-4 222 554**		**-168 000**
Köp av tjänster	-1 432 681	-1 415 824		-108 000
Material förnödenh	-509 398	-486 200		
Övr verksamh kostn	-1 316 996	-1 364 422		
Summa Verksamhetens kostnader	**-7 044 122**	**-7 489 000**		**-276 000**
Övr ink o kap överf	46 208	15 000		
Summa Intäkt ink o kap	**46 208**	**15 000**		
Summa Intäkt ink o kap öv	**46 208**	**15 000**		
Undervisn kultur idr	-11 418	-30 000		
Soc hälsovård utksk	-28 287	-50 000		
Summa Utgift ink o kap öv	**-39 705**	**-80 000**		
Summa Kostn ink o kap öv	**-39 705**	**-80 000**		
Summa Verksamhetsbidrag	**567 187**	**45 000**		**0**
Räntekostnader	-2 638			
Övr finansiella kost	-325			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	**-2 964**			
Summa Årsbidrag	**564 223**	**45 000**		**0**
Avskrivn enl plan	-39 161	-45 000		
Summa Av- och nedskrivningar	**-39 161**	**-45 000**		
Summa Räkenskapsperiodens resultat	**525 062**	**0**		**0**

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	**525 062**	**0**		**0**

Budgetmotivering

Föreslås inkomster och utgifter om 276.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser inledande kostnader inom projekt "Höja kompetensnivån och reformera fortsatt lärande" om 276.000 euro. Anslaget inkluderar uppbyggnad av ny inriktning "Automation och förnybar energi" inom teknikprogrammet på bachelornivå. Anslaget inkluderar även initiering av kompetenshöjningsprojekt för lärarnas kunskaper i digital- och flerformspedagogik samt initiering av arbetet att utveckla och digitalisera högskolans administrativa IT-system. Detta i enlighet med meddelandet Ålands reform- och investeringsprojekt i EU:s facilitet för återhämtning och resiliens till lagtinget (M 1/2020-2021). Landskapsregeringen villkorar anslaget så att det kan användas endast under förutsättning att EU godkänner Finlands nationella plan där de åländska projekten ingår. Se även allmänna motiveringen.

Ett antal projekt planeras att inledas under hösten med 100 procent finansiering med EU-medel. Målsättningen är dels att höja turismföretagarnas konkurrenskraft genom utbildning inom digital marknadsföring och försäljning, affärsutveckling och hållbarhet, dels ett nyföretagarkoncept med fokus på ökad försäljning, hållbarhet och digitalisering.

851 Ålands folkhögskola

85100 Ålands folkhögskola, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter	99 506	83 000		39 000
Kostnader	-1 310 993	-1 360 000		-36 000
Anslag netto	-1 211 487	-1 277 000		3 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 39.000 euro och utgifter om 36.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna avser kommunernas inköp av grundskoleutbildning för vuxna, Grundvux, hösten 2021. Inkomsten är beräknad på 10 studerande.

Utgifter

Ökningen av anslaget om 36.000 euro behövs för att förverkliga grundskoleutbildning för vuxna i enlighet med LL (2020:32) om barnomsorg och grundskola från hösten 2021. Kostnaden avser planering och uppstart av utbildningsformen. Antalet studerande beräknas uppgå till 10 i ett inledningsskede. Ålands folkhögskola har beviljats tillstånd att bedriva grundskoleutbildning för tiden 1.1.2021-31.7.2024 och erbjuder till kommunerna en möjlighet att köpa utbildningstjänsten grundskoleutbildning för andra än läropliktiga (Grundvux). Kostnaderna för Grundvux ska täckas av inkomster från kommunerna.

Ålands folkhögskola planerar och utreder under året möjligheter och upplägg för en studieförberedande utbildning för studier vid Polisyrkeshögskolan i Finland. Den studieförberedande utbildningen planeras att inledas läsåret 2022-2023.

852 Ålands musikinstitut

85200 Ålands musikinstitut, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter	86 635	115 000		
Kostnader	-1 373 771	-1 433 000		20 000
Anslag netto	-1 287 136	-1 318 000		20 000

Budgetmotivering

Föreslås en minskning om 20.000 euro.

Utgifter

Utgifterna minskas med 20.000 euro avseende köpta tjänster samt inköp av inventarier och utrustning.

855 Ålands gymnasium

85500 Ålands gymnasium, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter	642 789	750 000		
Kostnader	-21 015 492	-22 151 000		-114 000
Anslag netto	-20 372 704	-21 401 000		-114 000

Budgetmotivering

Föreslås en ökning om 114.000 euro.

Utgifter

Med beaktande av det höga arbetslöshetstalen till följd av coronapandemin och den därmed ökande risken för en försämrad ekonomi i de åländska hushållen föreslår landskapsregeringen vissa temporära subventioner för studerande vid gymnasieutbildningen. Landskapsregeringen avser att inför budgetförslaget för år 2022 utreda behovet av fortsatt subventionering. Anslaget om 114.000 euro avser subventionering av datorer till studerande på åk 1 i Ålands lyceum och på företagsekonomiska programmet vid Ålands yrkesgymnasium samt studerande på åk 1 inom det studieförberedande utbildningspaketet HUTH samt kostnader för centralt inköpt litteratur till studerande i åk 1 i Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium.

Landskapsregeringen föreslår tilläggsmedel om 40.000 euro för att kunna planera och inleda en vuxenutbildning till närvårdare i samarbete med Oasen. Undervisningen förverkligas inne i Oasens verksamhet och utlokaliseras i deras utrymmen. Utbildningen beräknas pågå under två år, 2021 – 2023. Den uppskattade kostnaden är 100.000 euro per år med en totalt uppskattad kostnad om 240.000 euro. I den uppskattade kostnaden ingår bl.a. kostnader för projektkoordinator, lärarlöner och lärande i arbete. Utbildningen kan ha en viss sysselsättande effekt.

I grundbudgeten fanns anslag upptaget för inköp av serverdrift, men istället har en egen investering i serverkapacitet gjorts under slutet av år 2020 varför anslaget kan minskas med 26.000 euro.

Då resor inte kunnat genomföras som planerat minskas anslaget med 14.000 euro.

860 Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet

86000 Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter	11 015	10 000		
Kostnader	-1 664 178	-1 789 000		-30 000
Anslag netto	-1 653 163	-1 779 000		-30 000

Budgetmotivering

Föreslås en ökning om 30.000 euro.

Utgifter

Anslaget kan användas för att stärka vägledningen inom AMS. Med stärkt vägledning avses:

- ökad tillgänglighet till vägledning både för AMS kunder och vuxna ålänningar som ligger utanför systemen för arbetsmarknadsstöd samt

- ökad kvalitet på den vägledning AMS ger genom olika former av kompetensutveckling.

871 Rederiverksamhet

87100 Rederienheten, verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter				
Kostnader	-23 968		-185 000	-90 000
Anslag netto	-23 968		-185 000	-90 000

Budgetmotivering

Föreslås en ökning om 90.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser ersättningar för att ingå en förlikning till följd av tvist i tingsrätten.

Detaljmotivering - Överföringar

200 Landskapsregeringen och regeringskansliet

270 Radio- och TV-verksamhet

27000 Radio- och TV-verksamhet (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter				
Kostnader	-2 013 000	-1 890 000		-29 000
Anslag netto	-2 013 000	-1 890 000		-29 000

Budgetmotivering

Föreslås en ökning om 29.000 euro.

Utgifter

Med beaktande av att upphovsrättskostnaderna är lägre än vad som beaktats i grundbudgeten kan understödet till Ålands radio och TV ökas med 29.000 euro.

Vid årsskiftet 2020 - 2021 byttes det system som finansierar public service på Åland från ett tv-avgiftssystem till ett system med en allmän medieavgift som uppbärs av skattemyndigheten. På den del av medieavgiftsintäkterna som inkommer från samfund för skatteår 2021 verkställs ingen förskottsuppbörd utan avgiften inkommer först under år 2022 i samband med slutbeskattningen. Under år 2022 inkommer också förskott på 2022 års samfundsdel. ÅSUB har tidigare gjort en prognos där medieavgiften från samfund har kalkylerats till 167.000 euro för skatteår 2021.

Det innebär att Ålands radio och TV under år 2021 saknar inkomst från medieavgift för samfund, men under år 2022 får tillgång till samfundsintäkter för både skatteår 2021 och 2022. Först år 2023 flyter systemet så att Ålands radio och TV varje år får tillgång till intäkter även från samfund för i huvudsak ett skatteår i taget. Ålands radio och TV har i dialog med landskapsregeringen framfört att man p.g.a. likviditetsskäl önskar få tillgång till den del av medieavgiftsintäkterna som kommer från samfund. Föreslås att 167.000 euro läggs på ett balanskonto för att utbetalas som förskott till Ålands radio och TV för samfundsdelen av intäkter från medieavgift för skatteår 2021. Motsvarande belopp dras sedan bort år 2022 när slutredovisningen görs.

300 Finansavdelningens förvaltningsområde

330 Landskapsandelar och stöd till kommunerna

33000 Landskapsandelar och stöd till kommunerna (RF)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter				
Kostnader	-21 755 987	-16 996 000		-800 000
Anslag netto	-21 755 987	-16 996 000		-800 000

Budgetmotivering

Föreslås en ökning om 800.000 euro.

Utgifter

Landskapsregeringen föreslår att anslag om 500.000 euro tas upp för ett tillfälligt likviditetsstöd. Anslaget har dimensionerats för att kunna täcka Sottunga kommuns kalkylerade likviditetsbrist om ca 240.000 euro under perioden juni till december 2021 samt för eventuella ytterligare ansökningar under året. Stöd till kommun ska beviljas enligt prövning av landskapsregeringen. I anslutning till föreliggande förslag till tilläggsbudget avlämnas ett lagförslag om tillfälligt stöd till kommuner i en ytterst svår ekonomisk situation. Avsikten är att lagen ska sättas i kraft på de grunder som anges i 20 § 3 mom. självstyrelselagen.

Samarbetsstödet enligt LL (2019/59) om ändring av LL om landskapsandelar till kommunerna föreslås öka med 300.000 euro till sammanlagt 500.000 euro. Prioriterat område för samarbetsstöd är som tidigare it-projekt som drivs genom Åda Ab. Ett nytt prioriterat område för samarbetsstöd är projekt som förbereder samgående med annan kommun med hjälp av så kallad kommuncoach. Se även allmänna motiveringen.

400 Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde

415 Kommunernas socialvårdsområde

41500 Kostnadsbaserade landskapsandelar och stöd inom socialvårdsområdet (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter				
Kostnader	-12 474 976	-8 081 000		-790 000
Anslag netto	-12 474 976	-8 081 000		-790 000

Budgetmotivering

Föreslås en ökning om 790.000 euro.

Utgifter

Landskapsregeringen har för avsikt att lämna ett lagförslag om en temporär höjning av landskapsandelarna för äldreomsorgen och KST, se allmänna motiveringen.

Höjningen görs genom att ersättningsgraden höjs för de kostnadsbaserade landskapsandelarna för äldreomsorgen och för den samordnade socialtjänsten. Landskapsandelen för äldreomsorgen ökas med ca 398.000 euro och landskapsandelen för den samordnade socialtjänsten ökas med ca 392.000 euro.

500 Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde

520 Landskapsandelar och stöd för grundskolan

52000 Landskapsandelar för grundskolan och stöd för undervisning (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter				
Kostnader	-7 184 741	-11 654 000		-405 000
Anslag netto	-7 184 741	-11 654 000		-405 000

Budgetmotivering

Föreslås en ökning om 405.000 euro.

Utgifter

Landskapsregeringen har för avsikt att lämna ett lagförslag om en temporär höjning av landskapsandelarna för grundskolan, se allmänna motiveringen.

En temporär höjning av landskapsandelarna görs för år 2021. Höjningen görs genom att ersättningsgraden höjs för den kostnadsbaserade landskapsandelen för grundskolan.

600 Näringsavdelningens förvaltningsområde

610 Näringslivets främjande

61000 Näringslivets främjande (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter				
Kostnader	-6 039 309	-1 550 000	-300 000	
Anslag netto	-6 039 309	-1 550 000	-300 000	

Budgetmotivering

Föreslås att motiveringen under momentet kompletteras enligt nedanstående.

Utgifter

Attraktionskraftsprojekt

Anslaget kan användas för beviljande av bidrag till satsningar på en ökad attraktionskraft som har utformats i samarbete mellan det offentliga och det privata och där det finns en andel egen finansiering.

615 Främjande av livsmedelsproduktion

61500 Främjande av livsmedelsproduktion (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter				
Kostnader	-669 893	-1 264 000		540 000
Anslag netto	-669 893	-1 264 000		540 000

Budgetmotivering

Föreslås en minskning om 540.000 euro.

Utgifter

Föreslås en inbesparing under momentet om 540.000 euro. Enligt avtal mellan Ålands landskapsregering och Ålands hushållningssällskap r.f. ska outnyttjade verksamhetsbidrag återbetalas till landskapsregeringen. Ålands hushållningssällskap r.f. har under flera år saknat personalresurser för att genomföra de utvecklingsprojekt som sällskapet budgeterat för och därmed har de finansiella resurserna för ändamålen gått till besparingar. I samband med förhandlingarna kring verksamhetsavtalet för perioden 2021 - 2025 har parterna enats om att överskottet regleras mot utbetalningen av verksamhetsbidraget år 2021 och moment 61500 kan därmed minskas med 540.000 euro.

621 Europeiska Unionen - ERUF och ESF, 2014 - 2020

Återhämtningsfinansiering perioden 2014 - 2020

Den s.k. React – EU förordningen godkändes av Europaparlamentet och Rådet den 23 december 2020. Den 12 februari 2021 fattade Kommissionen beslut om finansieringen enligt vilken Finland tilldelas 134.511.648 euro (Eruf och ESF) för år 2021 av vilket 726.363 euro (0,54 %) tillfaller Åland. Tilldelningen för år 2022 kommer att fastställas av kommissionen i ett senare beslut.

Under hösten 2020 utarbetades ett ändringsförslag av nuvarande strukturfondsprogram innefattande nya insatsområden. Inom Eruf "*Återhämtning för SMF företag*" och inom ESF " *Återhämtning och främjande av sysselsättning*". Tilläggsanslaget fördelas till lika delar mellan Eruf och ESF. Utgifter för insatser i syfte att främja krishanteringsförmågan är stödberättigande från och med den 1 februari 2020 och kan användas som längst fram till år 2023. Programändringen godkändes av landskapsregeringen den 18.3.2021 och godkändes av kommissionen den 15.4.2021 C (2021) 2724 final.

Landskapsregeringen föreslår att tilläggsmedlen från React-EU upptas i budgeten utan nationell motfinansiering, vilket är möjligt enligt regelverket.

62100 Europeiska Unionen - ERUF och ESF, 2014 - 2020 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter	139 235	400 000		326 000
Kostnader	-278 470	-400 000		-326 000
Anslag netto	-139 235	0		0

Budgetmotivering

Föreslås utökade inkomster och utgifter om 326.000 euro för genomförande av återhämtningsåtgärder.

Inkomster

Av inkomsten föreslås att ytterligare163.000 euro upptas för återhämtningsfinansiering från Eruf och 163.000 euro från ESF.

Utgifter

Föreslås ett utökat anslag om 326.000 euro för återhämtningsfinansiering, 163.000 euro för Eruf och 163.000 för ESF.

8 Myndigheter samt fristående enheter

860 Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet

86050 Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter				
Kostnader	-9 702 451	-10 200 000		-10 000
Anslag netto	-9 702 451	-10 200 000		-10 000

Budgetmotivering

Föreslås en ökning om 10.000 euro.

Utgifter

Landskapsregeringen föreslår ett tilläggsanslag om 10.000 euro vilket kan användas för utgifter under år 2021 för en förlängning av temporärt tilläggsstöd till arbetsgivare som beviljats sysselsättningsstöd för anställning inom näringslivet samt till arbetslösa som beviljats sysselsättningsstöd för start av företagsverksamhet.

Landskapsregeringen avlämnar separata lagförslag om lag om temporärt tilläggsstöd till arbetsgivare inom näringslivet och till arbetslösa för start av företagsverksamhet. Avsikten är att lagändringarna ska sättas i kraft på de grunder som anges i 20 § 3 mom. självstyrelselagen.

Detaljmotivering - Skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter

890 Skatter och avgifter av skattenatur, inkomster av lån och finansiella poster

890 Skatter och inkomster av skattenatur

89000 Skatter och inkomster av skattenatur

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter	239 678 060	282 897 000	707 000	9 703 000
Kostnader				
Anslag netto	239 678 060	282 897 000	707 000	9 703 000

Budgetmotivering

Föreslås ökade inkomster om 9.703.000 euro.

Inkomster

Ålandsdelegationen har 27.1.2021 tagit beslut om slutlig skattegottgörelse för år 2019 om 13.602.918 euro vilket överstiger det tidigare budgeterade beloppet med ca 603.000 euro.

Vid uppgörandet av budgeten för år 2021 använde landskapsregeringen försiktighetsprincipen vid beräkningen av skatteavräkningen utifrån den prognos ÅSUB då gjorde. ÅSUB har i april gjort en ny bedömning som närmat sig det belopp Ålandsdelegationen beslutat om, varför anslaget ökas med 9.100.000 euro. Se även allmänna motiveringen.

892 Finansiella poster

89200 Finansiella poster (F)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter	1 433 504	895 000		523 000
Kostnader	-1 383 262	-645 000		
Anslag netto	50 242	250 000		523 000

Budgetmotivering

Föreslås ökade inkomster om 523.000 euro.

Inkomster

Alandiabolagens dividendutdelning uppgår till 573.500 euro, vilket överstiger tidigare budgeterad utdelning med 523.000 euro.

89250 Avkastning av Ålands Penningautomatförenings verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Intäkter	40 000 000	15 000 000		
Kostnader	-8 498 996			-30 000
Anslag netto	31 501 004	15 000 000		-30 000

Budgetmotivering

Föreslås en reservering om 30.000 euro.

Utgifter

Med hänvisning till moment 51600 i verksamhetsavsnittet föreslås att 30.000 euro reserveras för framtida användning.

Detaljmotivering - Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar

400 Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde

9440 Naturvård

944000 Anskaffning av områden för naturskyddsändamål (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Anslag netto	-204 050	-200 000		0

Budgetmotivering

Föreslås intäkter om 50.000 euro och kostnader om 50.000 euro.

Utgifter

EU-kommissionen har ett krav på Åland att utvidga Natura 2000-programmet inom de åländska vattenområdena. Landskapsregeringen avser medverka i Life IP BIODIVERSEA-projektet som är en helhet med många olika arbetspaket som gagnar Åland men där det viktigaste handlar om att göra både geologiska och naturvetenskapliga karteringar inom Ålands havsområden. Egenfinansieringen i projektet består av anskaffning av vatten- och landområden för att bidra till nätverket av marina skyddsområden. Föreslås tilläggsmedel för innevarande år om 50.000 euro och inkomster om 50.000 euro. I fall projektet får ett slutligt godkännande av EU återkommer landskapsregeringen i ett senare budgetförslag.

700 Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde

9750 Kostnader för sjötrafik

975000 Fartygs- och färjeinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Anslag netto	-171 434	-285 000		-50 000

Budgetmotivering

Föreslås en ökning om 50.000 euro.

Utgifter

Anslaget används till att inleda projektet med att konvertera linfärjan på Embarsundslinjen till lindragen med eldrift från det fasta elnätet.

En konvertering bidrar till att uppfylla utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 6 samt EU:s kommande miljömål genom minskad energiförbrukning och minskade utsläpp till miljön. Konverteringen beräknas kosta sammanlagt 400.000 euro, varav ca 300.000 euro för linfärjan samt ca 100.000 euro för hamnombyggnader inklusive elanslutning.

Resterande anslag om 350.000 euro föreslås tas upp i ordinarie budget för år 2022 under respektive budgetmoment.

För att bibehålla möjlighet till trafikering även under hårdare isvintrar behålls propelleraggregaten. Avsikten är att linfärjan fortsättningsvis kan trafikera andra linjer vid behov. Driftskostnaderna förväntas minska med ca 20.000 euro per år, främst p.g.a. att förbrukningen av bunker minskar. Linjens längd och bottenförhållanden är gynnsamma för en konvertering, varför projektet förväntas ge goda erfarenheter för liknande ombyggnader på andra linjer.

Fullmakt

Landskapsregeringen begär fullmakt om totalt 4.000.000 euro för att upphandla samt teckna avtal om inköp av begagnad frigående färja att användas inom skärgårdstrafiken. Summan inkluderar kostnader för eventuell ombyggnation och anpassningar till nuvarande trafiksystem. Det föreslås att färjan som inköps är täckt och dubbeländad med diesel-elektrisk drift och med lastkapacitet på minst 35 bilar eller 4 lastbilar med släp och med byggnadsår 2001 eller senare. Färjan avses sättas i trafik på linjen Åva-Osnäs under år 2023 när hamnen i Åva är färdigställd. Färjan föreslås fungera som ersättande tonnage på Föglölinjen som därmed får förbättrad kapacitet vid översyner och dockningar av ordinarie färja. En nyare färja på linjen Åva-Osnäs möjliggör att M/S Viggen kan användas på Södra linjen.

Bränsleförbrukningen samt utsläppen till luft på linjen Åva-Osnäs beräknas minska med cirka 20 % p.g.a. energieffektivare maskineri. Förändringen beräknas minska den årliga driftskostnaden med ca 200.000 euro till följd av lägre bränsleförbrukning samt att behovet av en särskild sommarfärja på Södra linjen faller bort samtidigt som den totala kapaciteten förbättras.

8 Myndigheter samt fristående enheter

9850 Högskolan på Åland

985000 Investeringsutgifter (R)

Sammandrag	Bokslut 2020	Budget 2021	Tb 1 2021	Förslag tb 2 2021
Anslag netto	-1 109 918	-150 000		0

Budgetmotivering

Föreslås inkomster och utgifter om 130.000 euro.

Utgifter

Anslaget år 2021 avser de första investeringarna av testsystem för simulation, AI, solenergi, vindenergi och bergvärme till de planerade utbildningarna i teknik (90.000 euro) samt uppgradering av högskolans digitala undervisningssystem (40.000 euro). Detta i enlighet med meddelandet Ålands reform- och investeringsprojekt i EU:s facilitet för återhämtning och resiliens till lagtinget (M 1/2020-2021). Landskapsregeringen villkorar anslaget så att det kan användas endast under förutsättning att EU godkänner Finlands nationella plan där de åländska projekten ingår. Se även allmänna motiveringen.

Bilaga

Sammandrag	Budget inkl. tb 1 totalt 2021	Förslag tb 2 2021	Budget inkl. tb 2 totalt 2021
Försäljningsintäkter	9 048 800		9 048 800
Avgiftsintäkter	6 822 000	37 000	6 859 000
Erhållna bidrag	798 140	557 500	1 355 640
Övr verksamh intäkt	918 400	-84 000	834 400
Verksamhetens intäkter	**17 587 340**	**510 500**	**18 097 840**
Personalkostnader	-111 898 194	-335 034	-112 233 228
Köp av tjänster	-55 931 569	-386 250	-56 317 819
Material förnödenh	-18 526 419	-178 216	-18 704 635
Övr verksamh kostn	-25 888 159	-18 000	-25 906 159
Verksamhetens kostnader	**-212 244 341**	**-917 500**	**-213 161 841**
Pensionsintäkter	20 275 000		20 275 000
Pensionskostnader	-38 736 000		-38 736 000
Pensionsintäkter och kostnader	**-18 461 000**	**0**	**-18 461 000**
Överföringar från EU	5 662 000	326 000	5 988 000
Återbetalningar av överföringar	60 000		60 000
Övriga inkomst- o kapitalöverföringar	393 000		393 000
Intäkter av inkomst- o kapitalöverföringar	**6 115 000**	**326 000**	**6 441 000**
Undervisning, kultur och idrott	-17 807 000	-568 000	-18 375 000
Social- o hälsovård samt utkomstskydd	-40 694 000	-790 000	-41 484 000
Arbetsmarknad	-2 700 000	-10 000	-2 710 000
Bostadsproduktion	-450 000		-450 000
Primärnäringar	-12 411 000	540 000	-11 871 000
Övrigt näringsliv	-7 296 000	-163 000	-7 459 000
Allmänna stöd	-16 996 000	-800 000	-17 796 000
Övriga inkomst- o kapitalöverföringar	-8 857 000	-29 000	-8 886 000
Kostnader för inkomst- och kapitalöverföringar	**-107 211 000**	**-1 820 000**	**-109 031 000**
Verksamhetsbidrag	**-314 214 000**	**-1 901 000**	**-316 115 000**
Skatteinkomster	283 604 000	9 703 000	293 307 000
Ränteintäkter	480 000		480 000
Övr finansiella int	20 745 000	523 000	21 268 000
Räntekostnader	-162 000		-162 000
Övr finansiella kost	-520 000		-520 000
Finansiella intäkter och kostnader	**20 543 000**	**523 000**	**21 066 000**
Årsbidrag	**-10 067 000**	**8 325 000**	**-1 742 000**
Avskrivn enl plan	-9 855 000		-9 855 000
Nedskrivningar	0		0
Av- och nedskrivningar	**-9 855 000**	**0**	**-9 855 000**
Extraordinära poster	0		0
Räkenskapsperiodens resultat	**-19 922 000**	**8 325 000**	**-11 597 000**
Ökning eller minskning av reserver	160 000	-30 000	130 000
Räkenskapsperiodens under- eller överskott	**-19 762 000**	**8 295 000**	**-11 467 000**